

Dyplomatyczny Obieżyświat. Odcinek 2: ESTONIA

2021-09-17

W kolejnym odcinku cyklu odwiedzimy wspólnie Estonię. W tę podróż zaprasza działający w Krakowie Konsulat Estonii, który przygotował dla was sporo ciekawostek. Miłej lektury!

K - krótka informacja o konsulacie

Konsulat Honorowy Republiki Estonii w Krakowie został powołany w 2006 r. Funkcję Konsula Honorowego pełni radca prawny Piotr Paluch. Siedziba Konsulatu mieści się przy ul. Floriańskiej 15/4. Swoim zasięgiem obejmuje on województwa małopolskie, śląskie i podkarpackie. Misją konsulatu jest promowanie Estonii w Polsce poprzez przybliżanie jej kultury i sztuki, dokonań naukowych, nawiązywanie więzi gospodarczych i promowanie biznesu. Konsulat świadczy pomoc prawną obywatelom Estonii przebywającym w Polsce, a także oferuje im wsparcie w przypadkach zagrożenia, kradzieży itp.

R - rys historyczny kraju

Fakty historyczne o Estonii:

- 100 r. - rzymski historyk Tacyt wspomina w swoich kronikach o Aestii, Aestiorum gentes
- 1030 r. - pierwsze wzmianki o Tartu (Dorpat)
- 1219 r. - duński król Waldemar II Zwycięski opanowuje północną część Estonii, w tym miasto Tallin
- 1523-1526 r. - reformacja w Estonii
- 1632 r. - powstaje Uniwersytet Dorpacki (obecnie Tartu)
- 1700-1721 r. - wielka wojna północna: Estonia staje się częścią imperium rosyjskiego
- 1918 r. - deklaracja niepodległości kraju
- 1940-1991 r. - okupacja sowiecka
- 1991 r. - odzyskanie niepodległości
- 1994 r. - sowieckie wojska opuszczają kraj
- 2004 r. - wstąpienie Estonii do Unii Europejskiej i NATO

A - atrakcje turystyczne

Po niewielkim kraju, jakim jest Estonia bardzo łatwo jest się przemieszczać, co jest o tyle korzystne, że jest on pełen zachwycających niespodzianek. Niezależnie od tego, czy macie do dyspozycji tydzień, czy tylko weekend, czas spędzony **w Estonii** to czas dobrze wykorzystany!

Tallinn to wielowiekowe, magiczne Stare Miasto, ale też tętniące energią nowoczesne, postindustrialne dzielnice. Stolica Estonii przywita was cudowną panoramą miasta i zapachem migdałów. Stare Miasto w Tallinnie uznawane jest za jedno z najlepiej zachowanych w Europie Północnej i znalazło się na liście dziedzictwa UNESCO. Średniowieczne serce miasta otoczone jest korowodem baszt, wysokimi murami i bramami. Spacerując płataniną wąskich uliczek można odnieść wrażenie, że podróżujemy w czasie - ulicami niesie się zapach prażonych migdałów, z restauracji słychać średniowieczną muzykę i zapraszają do nich kelnerzy w strojach z dawnych epok.

Tallinn to idealna baza dla wypraw i zwiedzania północnej Estonii. Za ledwie pół godziny jazdy od miasta na wschód znajduje się **Park Narodowy Lahemaa** - ze ścieżkami prowadzącymi przez bagna, wodospadem **Jägala**, poniemieckimi dworami w Palmse, Sagadi, Vihula i Kolga; z plażami i wsiami kapitańskimi i rybackimi w Võsu, Käsmu i Altja. Na zachód od Tallinna warto rozważyć wizytę w niewielkim Haapsalu, w którym królują ruiny zamku lub wypoczynek na plażach w Keila-Joa (po zwiedzeniu pałacu i wodospadu, Klooga, Peraküla). Innym pomysłem na wyprawę będzie rejs na jedną z podmiejskich wysp - Naissaar, Aegne lub Prangli.

Pärnu, letnia stolica Estonii, przyciąga czterokilometrową plażą z białym piaskiem i ciepłymi, płytkimi wodami Morza Bałtyckiego. Pärnu jest doskonale przygotowane na przyjęcie gości - dostępne są tutaj dziesiątki hoteli i restauracji. Jest to także ośrodek uzdrowiskowy z bogatą ofertą SPA. Znajdziecie tu wszystko: zabiegi upiększające, regenerujące i relaksujące, baseny i sauny, oazy relaksu dla dorosłych (np. historyczne **Hedon Spa**), a dla najmłodszych - parki wodne ze zjeżdżalniami (takie jak Tervise Paradiis).

Estonia w swoich granicach skrywa ponad **dwa tysiące wysp i wysepek** rozsianych wzdłuż liczącego niemal cztery tysiące kilometrów wybrzeża utkanego z półwyspów i niewielkich zatok. Bogactwo przyrodnicze Estonii to także setki jezior, dziewicze lasy i kolorowe mozaiki bagien. Bez trudu znajdziecie tam ciche i bezpieczne plaże oraz malownicze ścieżki piesze i rowerowe.

Saaremaa - największa z wysp Estonii - jest mniej więcej wielkości Luksemburga i można się na nią łatwo dostać wjeżdżając samochodem na mały prom. Kuressaare, największe miasto Saaremaa, jest również znane z dużej liczby luksusowych i przyjaznych dla rodzin uzdrowiskowych SPA. **Kihnu** - wyspa skarbów, miejsce dziedzictwa kulturowego UNESCO - jest oddalona od Pärnu o 30 minut podróży promem i czeka na poszukiwaczy przygód, którzy chcą odkryć jej kulturowe i artystyczne bogactwo. **Hiiumaa** - druga co do wielkości i sąsiadująca z Saaremą **wyspa Estonii** - jest spokojnym miejscem, gdzie można wynająć domek letniskowy, odwiedzić stare latarnie morskie i wejść do morza na niezwykle wąskim przylądku Saaretirp.

Innym imponującym pomnikiem przyrody jest **Türisalu klint**, położony na północnym wybrzeżu, za ledwie 30 minut na zachód od Tallina. Z platformy na szczycie 31-metrowego wapiennego klifu można podziwiać zapierające dech w piersi widoki na morze, a na prowadzącej w dół klifu ścieżce zachwycić się jego budową geologiczną.

Polecamy doskonale przygotowaną stronę: <https://www.visitestonia.com/en>

K - kultura i kuchnia

Południowa Estonia jest domem dwóch mniejszości. We wsiach ulokowanych wzdłuż wybrzeży Jeziora Pejpus mieszkają **Staroobrzędowcy**. Z kolei **Seto** to lud ugrofiński, który posługuje się własnym językiem, co roku wybiera swojego króla, a śpiew *leelo* będący częścią jego kultury znajduje się na liście dziedzictwa UNESCO.

Tartu to drugie największe miasto Estonii. Za sprawą związanego z nim okresu przebudzenia narodowego Estończyków, swojego uniwersytetu i instytucji kulturalnych Tartu nazywane jest kulturalnym lub duchowym sercem Estonii. Specjalną rolę miasta w historii kraju potwierdza właśnie ulokowanie tu Uniwersytetu oraz Muzeum Narodowego.

Kuchnia estońska ma wspólne cechy z kuchnią rosyjską, niemiecką i wschodnioeuropejską, łącząc w sobie tradycyjne składniki i pomysłowe techniki kulinarne, ale tworząc odrębny styl. Miłość Estończyków do czarnego żytniego chleba sięga co najmniej 7000 lat wstecz, ale podobnie jak w przypadku ich tajemniczego języka, chętnie zaznajomią z nią każdego zainteresowanego. Najsmaczniejszą porą roku na wędrowni po Estonii jest późne lato lub wczesna jesień, kiedy to można zbierać dzikie jagody, truskawki, maliny, moroszki i kurki. Te produkty sezonowe królują również wśród składników potraw serwowanych w tym okresie przez restauracje, gdzie menu zazwyczaj zmienia się w ciągu roku w zależności od dostępnych, świeżych składników. Lokalna kuchnia Estonii zachwyca naturalnymi smakami prosto z lasu, morza czy ogrodu.

O - jak osiągnięcia naukowe i gospodarcze

Estończycy postawili na nowoczesne państwo obywatelskie. Obywatele mogą tu zgłaszać własne projekty ustaw, płacić podatki i głosować przez Internet. Od 2003 roku Estończycy mogą przeprowadzać transakcje bankowe, płacić za przejazdy komunikacją publiczną, w sklepach czy restauracjach za pomocą elektronicznych dowodów osobistych. Dzięki informatyzacji posłowie mogą brać udział w posiedzeniach Parlamentu znajdując się w najdalszych zakątkach świata. Cały kraj jest doskonale zinformatywowany. Bezprzewodowy Internet jest dostępny w autobusach, pociągach, a nawet w... lesie. To w Estonii powstały technologie KaZaA, Skype i Hotmail. W 1994 roku Estonia jako pierwsza na świecie wprowadziła podatek liniowy. Obecnie jest jednym z najbardziej atrakcyjnych państw świata pod względem gospodarczym i przoduje pod względem rozwoju technologicznego. Międzynarodowe badanie zlecone przez e-Estonia Briefing Centre i przeprowadzone wśród ponad 400 respondentów z 98 krajów, umieściło Estonię w pierwszej trójce najbardziej zaawansowanych cyfrowo krajów świata. Ponadto przepytano 30 ekspertów ds. cyfryzacji, z których większość uznała Estonię za najbardziej zaawansowany cyfrowo kraj.

W - warto wiedzieć

Tradycja sauny dymnej jest ważną częścią codziennego życia w najbardziej wysuniętej na południe estońskiej społeczności Võromaa. Obejmuje ona właściwie zestaw tradycji w zakresie zwyczajów kąpielowych, w tym umiejętności wyrobu miotełek do kąpeli, budowy i naprawy saun, czy... wędzenia mięsa (w saunie). Sauna to budynek lub pomieszczenie ogrzewane piecem wyłożonym kamieniami z podwyższoną platformą do siedzenia lub leżenia. Nie ma komina, a w pomieszczeniu krąży dym z palącego się drewna. Tradycja saun dymnych to przede wszystkim zwyczaj rodzinny, praktykowany szczególnie w soboty, ale także przed ważnymi imprezami rodzinnymi w celu odprężenia ciała i umysłu.

Rezerwat Biosfery Archipelagu Zachodnio-estońskiego obejmuje wyspy

zachodnio-estońskie oraz liczne wysepki i części morskie. Przyroda tutaj pozostała wyjątkowa, nietknięta i różnorodna dzięki umiejętnościom i wiedzy lokalnych mieszkańców żyjących w zgodzie z naturą. Wyspy oferują różnorodne przeżycia w lasach, na morzu i na lądzie. Ślady dużych meteorytów, które spadły na wyspy w czasach starożytnych, wyróżniają się do dziś. Krater meteorytu Kärda o średnicy 4 km i szacowany na 455 milionów lat przypomina nam o obecności wody artezyjskiej, mającej liczne korzyści dla zdrowia. Centrum Saarte Geopark to dobrze zbadany krater Kaali w Saaremaa z fascynującą historią kultury, która zachwyca nawet najbardziej wymagających entuzjastów geologii. Tradycyjna, lokalna i ekologiczna żywność zachodnio-estońskich wysp położyła podwaliny pod festiwale kulinarne, słynące z bogatego wyboru dań i pysznych smaków. Sztuka i rękodzieło na wyspach, na które wpływ miało lokalne środowisko, wciąż zachwycają i fascynują odwiedzających.

Wyspa Kihnu, położona u zachodniego wybrzeża Estonii, jest domem dla społeczności liczącej około 600 osób. Jest ona ściśle związana z tradycjami, których żywotność trwa do dziś.

Używając tradycyjnych krosien i lokalnej wełny, kobiety tkają i dziergają tu rękawiczki, pończochy, spódnice i bluzki, które często mają jasne kolory, jaskrawe paski i misterne hafty. Ceremonia ślubna Kihnu opiera się na wierzeniach przedchrześcijańskich i trwa aż trzy dni!

Wszystkie zdjęcia zostały przekazane przez Konsulat Honorowy Republiki Estonii w Krakowie i pochodzą ze strony www.visitestonia.com

Wszystkie odcinki cyklu Dyplomatyczny Obieżyświat znajdziecie [TUTAJ](#)